

Utdrag av Regional plan for Norefjell – Reinsjøfjell 2020 – 2035

Vedtatt av fylkestinget i Viken 17.09.2020

Referanse: <https://viken.no/f/p1/ia7b30ed5-9c9c-47e2-8728-9399f2956acd/regional-plan-for-norefjell-reinsjofjell-2020-2035.pdf>

1. Bakgrunn og rammer for prosjektet

1.2 Bakgrunn for Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell

I sluttbehandlingen av Regional planstrategi for Buskerud 2017-2020 vedtok fylkestinget at det skulle utarbeides en regional plan for Norefjell – Reinsjøfjell. Bakgrunnen for vedtaket var at kommunene Flå, Krødsherad og Sigdal, samt Hallingtinget, i høringen av planstrategien ba om at en slik plan skulle utarbeides.

Utgangspunktet er altså ønsket fra tre berørte kommuner og Hallingtinget. Men siden villreinstammen i dette området bruker både Norefjell og Reinsjøfjell, forutsatte fylkeskommunen at også Nore og Uvdal kommune og Nes kommune skulle med i planprosessen.

Planarbeidet for Norefjell-Reinsjøfjell har også et svært viktig utgangspunkt i reiselivets og fritidsbefolkningens arealbehov.

2. Formål

Formålet ble i planprogrammet definert slik:

Formålet med den regionale planen er å komme fram til en langsiktig og helhetlig strategi for bruk av fjellområdene. Gjennom helhetlige vurderinger skal blant annet villrein, lokal nærings- og samfunnsutvikling og friluftsinnteresser søkes ivaretatt. Sambruk og sameksistens mellom disse gruppene synes særlig viktig i dette fjellområdet.

Den regionale planen skal gi rammer og forutsigbarhet for videre og mer detaljert planlegging i de enkelte kommunene.

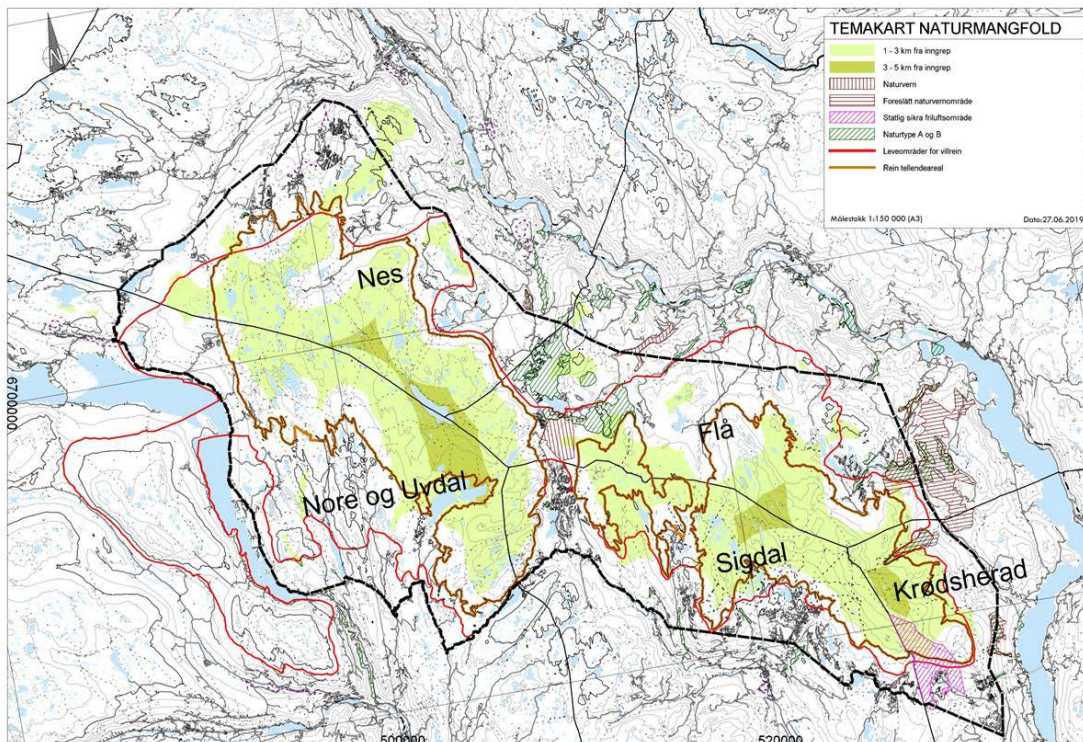
Fra regionalt nivå vurderes det som svært positivt, at berørte kommuner har ønsket å se egen arealbruk i et fjellområde med en sårbar og arealkrevende art som villrein, i et regionalt bruk- og vern-perspektiv.

4. Norefjell – Reinsjøfjell. Natur og samfunn

4.2 Naturmangfold

Kartet nedenfor sammenstiller viktig informasjon om naturmangfold:

- Områder med gitt avstand til større tekniske inngrep
- Vernede og foreslått vernede områder
- Statlig sikra friluftsområder
- Registrerte naturtyper
- Leveområder for villrein, samt grensen for tellende areal

Kart 1. Temakart Naturmangfold

4.3 Reinstammen på Norefjell-Reinsjøfjell

Opphav

Dagens villrein i Norefjell-Reinsjøfjell stammer fra tamreindrift. Tamreindriften her ble startet opp i 1953 og avsluttet i 1968. De fleste dyrene ble da slaktet ned, men ca. 30-40 ble gående etter nedslaktingen. Noen av grunneierne kjøpte opp restene og dannet Norefjell Reinkompani i 1971. Meningen var å drive jakt og jaktutleie. Men stammen vokste og skapte konflikter med andre interesser.

I 1991 avklarte Landbruksdepartementet og Miljøverndepartementet (nå Klima- og Miljødepartementet) at reinen i området kunne forvaltes etter viltlovens bestemmelser. Etter spørreundersøkelse blant berørte grunneiere og forhandlingsrunder ble det bestemt å drive villreinforvaltning i mer tradisjonell forstand (noen særvilkår ble innført).

Etter noen år ønsket et stort flertall av rettighetshaverne i området å forvalte villreinen i tråd med viltlovens bestemmelser. En svært viktig forutsetning var at det ble opprettet et «villreinområde på særlige vilkår» med en prøveperiode på 10 år. Direktoratet for naturforvaltning (nåværende Miljødirektoratet) godkjente i 1992 dette.

I vedtektene for Norefjell-Reinsjøfjell villreinområde er formålet definert slik:

«å skape grunnlag for en god og enhetlig forvaltning av villreinstammen i området. Villreinen skal forvaltes som en del av fjellområdets samlede ressursgrunnlag.

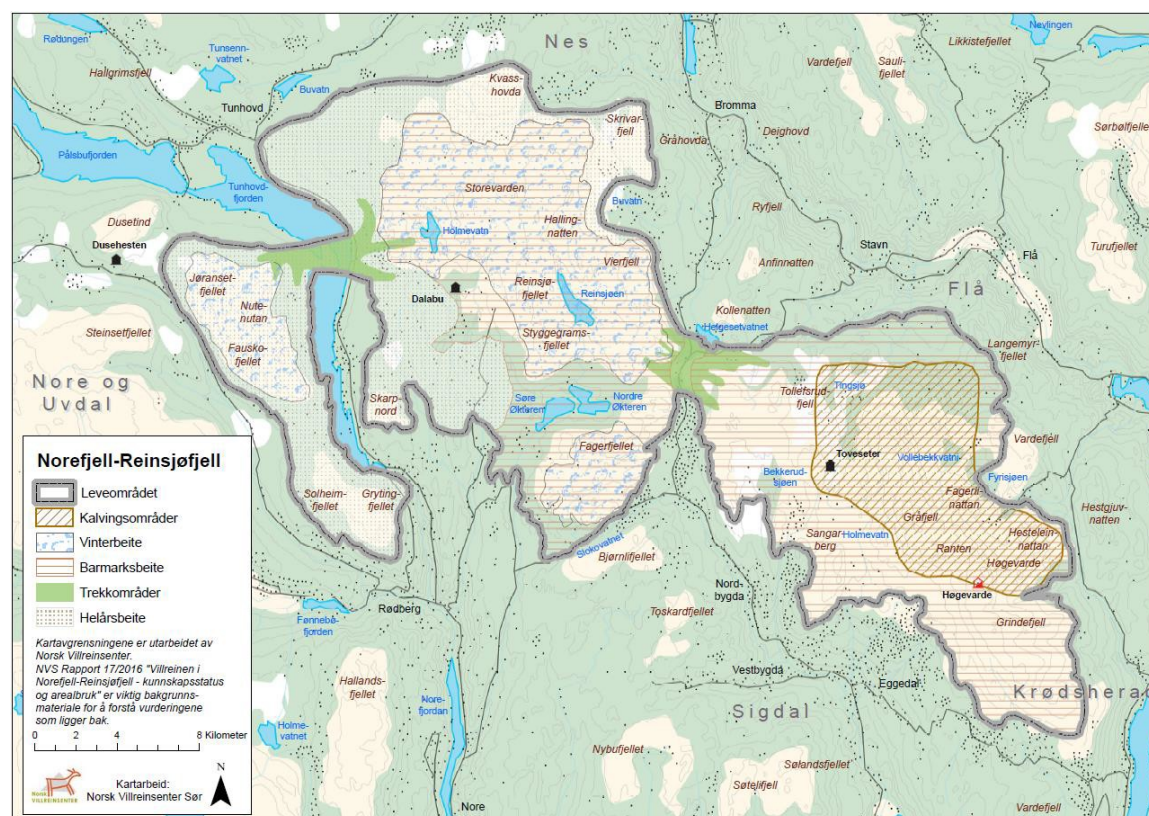
Bestandsstørrelsen skal legges på et nivå som ikke skader eller konkurrerer med annen næringsvirksomhet eller andre interesser. Stammen er ønsket som en tilleggsattraksjon og supplement til den lokale fauna.»

Etter 2002 har området vært forvaltet på lik linje med andre villreinområder. Denne forhistorien skiller dette området fra de fleste øvrige villreinområder.

Tellende areal og leveområder

Norefjell-Reinsjøfjell har et samlet areal på 314 km². Leveområdet, det arealet reinen bruker, er ca. 580 km². Villreinutvalget mener de viktigste områdene for reinen er fjellområdene over 1000 moh. og at områdene under 1000 moh bare er mer sporadisk brukt.

Reinen i Norefjell-Reinsjøfjell har i alle år i perioder benyttet områder utenfor definert villreinområde (tellende areal). I nyere tid har bukkeflokker også benyttet områder vest for Tunhovdfjorden, områder som NVS (Norsk villreinsenter) har definert som en del av villreinsens leveområder, se kartet under.

Kart 2. Norefjell-Reinsjøfjellreinsens leve- og funksjonsområder

Villreinstammen

Dette området har historisk sett vært del av villreinens naturlige leveområde. Funn av gamle fangstanlegg, blant annet i Gråfjellområdet, som er datert 6000 år tilbake viser dette. Mye tyder på at området var en østlig utløper av Hardangervidda med årvisse trekk herfra.

Stammen holdes på ca. 570 vinterdyr. Området har svært høy fellingsprosent (snitt på 85%) sammenlignet med andre villreinområder.

Bestanden har god kondisjon og lav naturlig dødelighet. Karakteristisk er også at kalvingstiden er tidlig på våren. Dette gir god vekststart og fører til at noen kalver blir drektige allerede første leveåret. Denne reinstammen har de korteste frykt- og fluktavstander som er kartlagt i villreinstammene i Norge.

Utfordringer

Om utfordringer og mål for forvaltningen skriver NVS i sin rapport:

Villreinreinstammen er av de minst skye i landet, men menneskelig forstyrrelse og fragmentering av landskapet er likevel en viktig utfordring for villreinforvaltningen. Den største trusselen mot stammen anses å være den sterke hyttebyggingen i området, og ferdseilen som følger med den. På tross av at reinen i dette området ser ut til å ha en høy toleranse for menneskelig aktivitet og inngrep, er det grunn til å tro at også denne bestanden har en terskel for hva den tåler.

4.5 Friluftsliv

Friluftsliv i dette fjellområdet er viktig for både fastboende, hyttefolk og øvrige besøkende. Fjellet byr på et omfattende stinett, oppkjørte og/eller merkede skiløyper, kort avstand til høyfjellet og overnattingsmuligheter på turistforeningshytter.

Merking og skilting av stier og løyper er mange steder under oppgradering.

Ferdsel kan være i konflikt med villrein og andre naturhensyn. Allemannsretten er sterk, men det er likevel mulig å gi føringer som begrenser ferdseilen i avgrensede områder og perioder når det er særlig gode grunner for dette.

Det er ønskelig med en gjennomgående felles sti- og løypeplan for fjellområdene og naturlig tilgrensende områder. Denne må ta utgangspunkt i eksisterende sti- og løypenett og villreinens arealbruk og avklare fremtidige sti- og løypetraseer. Eventuell nyetablering, omlegging og nedlegging av stier og løyper bør være del av dette.

En slik plan bør også vurdere hvor aktiviteter som kiting, hundekjøring, sykling og lignende kan foregå og avklare rammer for terrengbehandling i ulike deler av fjellet.

4.6 Fritidsbebyggelse og reisemålsutvikling

Fritidsbebyggelse i kommunene

Det har skjedd en stor utbygging rundt Norefjell og Reinsjøfjell i etterkrigstiden. Men kommunene har til dels utviklet ulik profil på områdene.

Nore og Uvdal kommune har store arealer innenfor planområdet, men har så langt planlagt relativt få hytter i denne delen av kommunen. Kommunen har ca. 520 hytter og 50 ubebygde tomter i planområdet. Videre ligger det mulighet for ytterligere anslagsvis 320 tomter i henhold til vedtatt kommunedelplan.

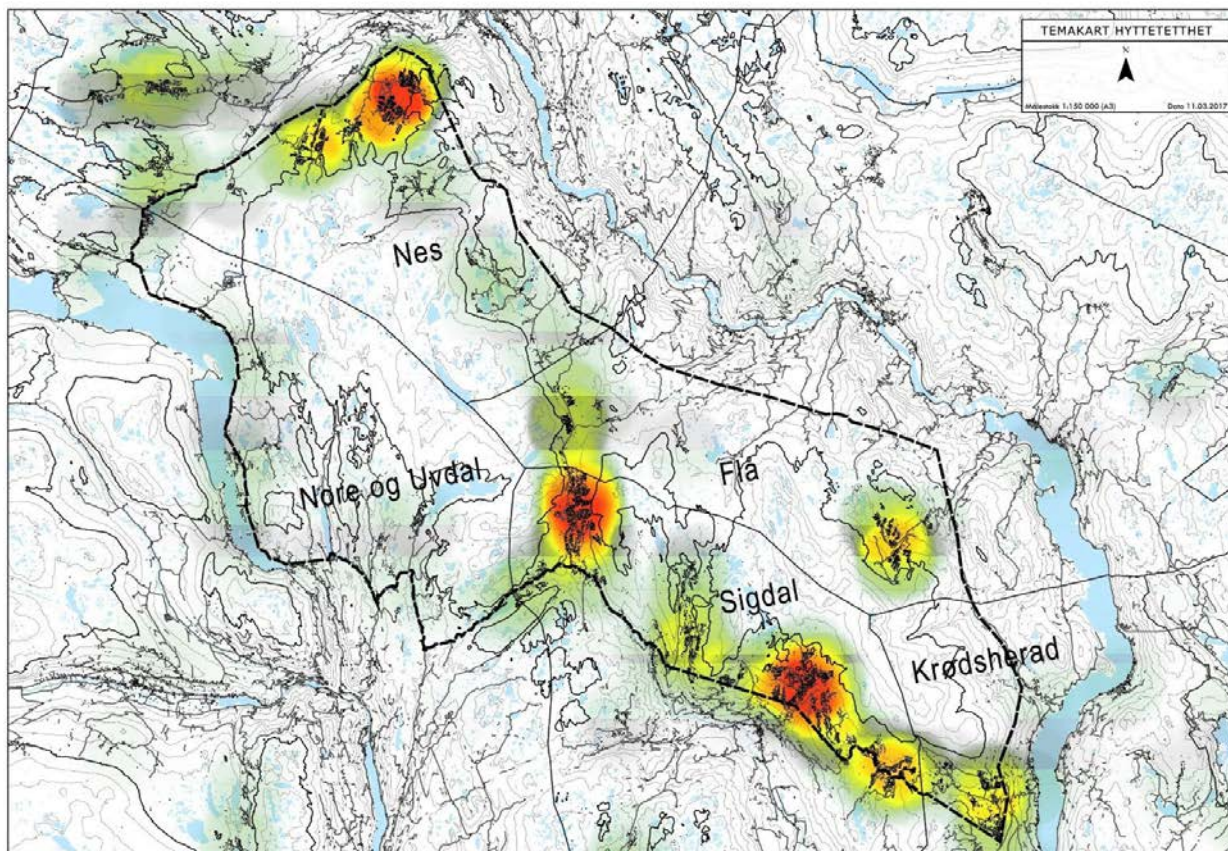
Kommunen ønsker muligheter til å utvikle områdene videre, men i et forsiktig omfang.

Hele planområdet Norefjell - Reinsjøfjell

Antall etablerte hytter/fritidsbygg innenfor planområdet var i 2018 til ca. 7000. Potensialet i vedtatte kommuneplaner og reguleringsplaner per 2018 anslås til noe mer enn 8.000 nye enheter.

Antallet i de ikke regulerte områdene kan øke betydelig dersom det velges kompakte utbyggingsformer. Uansett kan utbyggingen innenfor planområdet mer enn dobles innenfor allerede vedtatt kommuneplaner og reguleringsplaner.

Kartet nedenfor viser omfang og tyngdepunkt i eksisterende hytteutbygging innenfor Norefjell-Reinsjøfjell.

Kart 5. Samlet «fotavtrykk» av eksisterende hyttebebyggelse. Rød farge – stor utbygging, grønn farge – beskjeden utbygging. Kartet inkluderer ikke varme senger.

Jakt

Årlige villreinkvoter varierer mye, men har de siste 10 år ligget på mellom 185 – 350 dyr.

Prisen på kort varierer mellom områder og for de ulike typer dyr. Kalv kan selges for så lavt som kr. 1.000, mens storbuukk kan selges for kr. 15.000. I tillegg kommer eventuelt hytteleie, transport mm.

Avhengig av antall kort og kortpris vil trolig et rent kortsalg uten tilleggstjenester ha en årlig verdi på 0,8 – 1,7 mill. kroner. Med relativ «tam» rein og et område med lett adkomst, er potensialet for tilrettelegging og utvikling av jaktpakker/utmarksprodukt stort.

Avskytingen av elg og hjort innenfor utredningsområdet har variert mye de siste 20 år. Men grove beregninger antyder minst samme verdi som for villreinen.

Verdien av småviltjakt i området er vanskelig å anslå da utnyttelsen varierer svært mye. Spesielt utleie av rypejakt har stor verdi. Trolig er årlig samlet verdi minst det samme som verdien av villreinjakta.

Utleie av husvære i forbindelse med jaktutleie antas å være minst like stor som selve jakta.

Kort oppsummert kan «råverdien» av jakt innenfor utredningsområdet til regional plan for Norefjell – Reinsjøfjell grovt anslås til 6 - 8 mill. kroner årlig. Den reelle verdien som aktiviteten genererer i lokalsamfunnet, vil være vesentlig høyere.

Fiske

Flå og Nesbyen kommuner har en del gode fiskevann og salg av fiskekort. Det finnes ingen oversikt for verdien av dette.

4.8 Konkurrerende arealbruk

Intensjonene for dette planarbeidet er å få en grovmasket plan for hele området der særlig hensynet til villrein, lokal nærings- og samfunnsutvikling og friluftsliv avveies.

De største muligheter for konflikt og samspill mellom ulike grupper i dette området kan oppsummeres slik:

Utbygging/reiseliv og villrein

Stor utbygging i og nær villreinens leveområder er konfliktfylt. Både fordi det omdisponerer arealbruken og fordi det utløser mye ferdsel i leveområder. Løsningen er å legge all utbygging utenfor de viktige leveområdene

for villreinen. Fjellområdene over 1000 moh., kalvingsområder og villreintrekk er særlig viktig å holde som grønne soner.

Friluftsliv/ferdsel og villrein

Denne villreinstammen regnes som mer torerant overfor menneskelig ferdsel enn andre villreinstammer. Men for mye ferdsel vil være negativt for disse dyra også. Hvor tålegrensen går, vet man ikke.

Kanalisering av ferdsel til mindre sårbare områder er et godt virkemiddel. Dette gjelder stier og skiløyper, så vel som mer moderne former som kiting og sykling.

Nærvær av villrein og muligheten til å møte den bidrar til fjellets attraktivitet, men kan også være konfliktfylt.

Utbygging og friluftsliv

Folk kjøper hytter i dette området for å drive friluftsliv i et attraktivt fjell- og turterreng. I utgangspunktet er derfor utbygging positivt for tilgang til flotte turområder. Brukerne av fjellet ønsker turmuligheter året rundt i all slags vær. Et værutsatt høyfjell som Norefjell og Reinsjøfjell må i tillegg til det attraktive høyfjellet, kunne tilby gode turmuligheter i de mindre værutsatte skogsområdene. For stor utbygging kan gi nedbygging av slike viktige friluftsområder og dermed redusere attraktiviteten av området som reisemål.

Det kan bli et spørsmål hvor mye utbygging et fjell tåler før det mister sin attraktivitet fordi det blir for mange mennesker på alle stier og i alle skiløyper.

5. PLANBESKRIVELSE

5.1 Planavgrensning og soneinndeling

Planavgrensning

Planavgrensningen er gjort med sikte på at planområdet skal inkludere snaufjellsområdene, samt alle hytteområder og reiselivsområder som henvender seg til og påvirker Norefjell og Reinsjøfjell. Områder med fast bosetting er i hovedsak holdt utenfor planen.

Arealsoner

Planen søker å gi forutsigbare rammer for kommunenes videre planlegging gjennom å dele planområdet inn i fem ulike soner:

Arealsoner:	Prinsipper for sonen:	Andel av samlet areal
Fjellsoner med viktige villreinhensyn	Den «strengeste» sonen der villrein og uberørt natur er høyt prioritert. Sonen inkluderer i all hovedsak: <ul style="list-style-type: none"> • Områder over 1000 moh, i samsvar med areal definert som tellende areal i 1992 • kalvingsområder over og under 1000 moh • trekkområder ved Flatvollen. Allerede regulerte og utbygde arealer over 1000 moh utgår av sonen. Åpner ikke for annen utbygging enn det som inngår i kommuneplanens Lnf-formål.	327 km ² 45% av planområdet
Landbruk-, natur og friluftssone	Sone under Fjellsonen, og over og mellom Utbyggingssonen med stor verdi for landbruket, villrein, natur og friluftsliv. Tilrettelegging for friluftsliv begrenses ikke av villreinhensyn. Åpner ikke for annen utbygging enn det som inngår i kommuneplanens Lnf-formål.	203 km ² 28% av planområdet
Landbruk-, natur- og friluftssone -, spredt	Sone under Fjellsonen med stor verdi for landbruket, villrein, natur og friluftsliv, men med forsiktige og stedstilpassede utviklingsmuligheter.	51 km ² 7% av planområdet
Utviklingssone	Sone som skal gi større områder med lite utbygging mulighet for nye vurderinger i kommende kommuneplanprosess.	56 km ² 8% av planområdet
Utbyggingssone	Områder preget av relativt tett bebyggelse og anlegg for fritidsboliger og reiseliv som skal utvikles videre for disse formålene. Sonen skal også ha tydelige grønne strukturer.	90 km ² 12% av planområdet

5.2 Hovedtrekk i planforslagets arealbruk

Fjellsoner med viktige villreinhensyn

Denne sonen er svært viktig for villreinen, for friluftslivet og for utmarksnæringer, og har de strengeste føringene.

De viktigste leveområdene for villrein, - dvs. vinterbeiter, sommerbeiter i fjellet, kalvingsområder, samt trekkområdet ved Flatvollen (Haglebu), - inngår i sonen. Sonen avgrenses i hovedsak av 1000 moh og er slik sammenfallende med tellende areal. Villreinens leveområder i skogen inngår i andre soner.

Sonen skal fylle en viktig funksjon som friluftsområde. Handlingsprogrammet foreslår å utarbeide en felles sti- og løypeplan.

- Tradisjonelt landbruk og tilhørende utmarksnæringer har rammer som i kommuneplanenes Lnf-områder.
- Viktige føringer i sonen er at det ikke skal tillates nye veier og nye fritidsbygg. Det foreslås stopp- og parkeringsforbud i trekkperiodene langs fylkesveien ved Flatvollen.
- Det skal ikke etableres nye turisthytter eller andre overnattingstilbud, men etablerte turisthytter kan forsiktig utvides og moderniseres når det er nødvendig.

Landbruks-, natur- og friluftsoner

Denne sonen ligger stort sett under 1000 moh. og gir de fleste steder en overgang mellom fjellsonen og utbyggingssonen. Sonen er viktig for landbruk, naturmangfold og friluftsliv. Sonen har viktige barmarks-beiter for villreinen i skog.

Landbruks-, natur- og friluftsoner, - spredt

Denne sonen skiller seg fra landbruks-, natur- og friluftssonen ved at forsiktig og spredt utbygging etter nærmere vurderinger i kommende kommuneplanrullering, kan tillates.

Sonen er kun brukt i Nore og Uvdal kommune med begrunnelsen at en forsiktig og stedstilpasset utbygging passer bedre i disse områdene enn tyngre utbyggingsformer. I praksis er dette en videreføring av den utbyggingsformen området har i dag.

Sonen har beiteområder for villrein og trekk mot Tunhovdfjorden som må ivaretas i videre i kommunal planlegging.

Utviklingssoner

Denne sonen er kun brukt i Nore og Uvdal kommunes vestlige områder. Området har i dag hyttebebyggelse i noen mindre felt, og noe spredt hyttebebyggelse langs fylkesveien.

Hensikten med sonen er å gi rom for noe videre utvikling i et område med relativt beskjeden utbygging.

Eventuelle nye utbyggingsområder må avklares i kommende kommuneplanrullering. Det forutsettes at det skal sikres store grønne korridorer og god terrengtilpasning. Hensynet til villreinens beiter og trekk må også ivaretas.

Grensen mellom utviklingssonen og Landbruks-, natur- og friluftsoner - spredt følger 900-koten uten nærmere vurderinger av natur og landskap.

Utbyggingssoner

Utbyggingspotensiale er anslått til ca. 8000 nye enheter (inkludert utbyggingsmulighetene i andre soner i Nore og Uvdal). Utbyggingssonen omfatter utbygde områder, områder som skal fortettes og nye utbyggingsområder for fritidsbebyggelse og reiselivsbygg. Det er i denne sonen det alt vesentlige av videre utvikling i dette fjellområdet vil skje.

Det er forutsatt tydelige grønne strukturer innenfor sonen og at ingen ny bebyggelse skal legges høyere enn 1000 moh. For vilt, landskap og friluftsliv er det viktig at grønne korridorer fra dal til fjell bryter opp de større sammenhengende utbyggingssonene. Videre kommunal planlegging må også sikre en tydelig grønn sone mot fjellet der utbyggingssonen grenser mot fjellsonen.

Kommunene er på ulike stadier i sine kommuneplanprosesser. Dette avspeiles i bruken av denne sonen.

I Nore og Uvdal kommune er det ikke definert utbyggingssoner. Kommunens potensial for utbygging ligger i den såkalte utviklingssonen og landbruks-, natur og friluftsoner - spredt. I begge disse sonene er det forutsatt forsiktig utvikling. Omfang og lokalisering vil bli avklart gjennom kommende kommunedelplanprosess.

Samlede utbyggingsmuligheter

Innenfor hele planområdet er det 90 km² utbyggingssoner. I tillegg vil det trolig i Nore og Uvdal etter hvert også bli definert areal for utbygging. Ca. 7000 fritidsboliger ligger allerede i planområdet og det er anslått at vedtatte planer per 2018 muliggjør ytterligere 8000 enheter.

Utbyggingssonene er knyttet til områder der det allerede er noe utbygging, men det er betydelige arealreserver og fortettingsmuligheter innenfor disse sonene.

5.3 Retningslinjer

§1 GENERELT

§1.1 Formål med planen

Hovedformålet med Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell er å komme fram til en langsiktig og helhetlig strategi for bruk av fjellområdene med fokus på å ivareta

- Villrein,
- lokal nærings- og samfunnsutvikling,
- friluftsinnteresser.

Sambruk og sameksistens mellom disse gruppene synes særlig viktig i dette fjellområdet.

§1.2 Arealsoner

Planområdet er på plankartet delt inn i følgende arealsoner

- Fjellsone med viktige villreinhensyn,
- Landbruk-, natur- og friluftssone,
- Landbruk-, natur- og friluftssone, – spredt,
- Utviklingssone,
- Utbyggingssone.

§1.3 Virkning av planen

Godkjente og gjeldende reguleringsplaner og kommuneplaner gjelder fortsatt. Andre gjeldende regionale planer i Buskerud gjelder sideordnet med Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell.

Vernede arealer innenfor planområdet har egne bestemmelser i henhold til naturmangfoldloven som gjelder foran den regionale planen.

Rettslig bindende arealbruk blir fastlagt i kommunal arealplanlegging etter plan- og bygningsloven.

§2 FELLES RETNINGSLINJER FOR PLANOMRÅDET

§2.3 Friluftsliv

Muligheter for et aktivt friluftsliv både sommer og vinter er et viktig grunnlag for dette fjellets attraksjon. For stor ferdsel kan ha negativ virkning i form av terrengslitasje og forstyrrelser for villrein og annet naturmangfold. Merking og tilrettelegging av stier og skiløyper utenfor sårbare områder, samt løpende informasjon og dialog om viktige hensyn, er viktige bidrag.

Sti- og løypeplaner

Ferdsel innenfor planområdet skal styres gjennom sti- og løypeplaner. Disse skal legge til rette for god samhandling mellom ulike hensyn og interesser.

Sti- og løypeplanene skal:

- ta utgangspunkt i eksisterende sti- og løypenett og villreinsarealbruk,
- avklare fremtidige sti- og løypetraseer. Eventuell nyetablering, omlegging og nedlegging av stier og løyper er del av dette.
- vurdere hvor aktiviteter som kiting, hundekjøring, sykling, organiserte sommer- og vinteraktiviteter og lignende kan foregå.
- avklare rammer for terrengbehandling i ulike deler av fjellet.
- gi føringer for eventuelle tidsmessige begrensninger i bruk av områder av hensyn til villrein og annet naturmangfold.

Det skal utarbeides en felles sti- og løypeplan for fjellsonen og naturlig tilgrensende områder. Den skal legge til rette for et godt og attraktivt friluftsliv i minst mulig konflikt med villrein og annet naturmangfold. Felles sti- og løypeplan skal være retningsgivende for kommunene.

Fylkeskommunen har hovedansvar, men det forutsettes god medvirkning fra alle berørte kommuner, Fylkesmannen og villreinnemnda.

Kommunene skal utarbeide lokale sti- og løypeplaner

Det skal utarbeides rutiner for drift av stier og løyper med fokus på å ivareta villrein og andre naturverdier. All tilrettelegging for friluftsliv i fjellet, som merking, skilting, og stikking av stier og skiløyper og bygging av bruer og klopper, skal være i tråd med Miljødirektoratets håndbok "Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv" (DN 1993) og "Merkehåndboka" (DNT m.fl.).

Stier og løyper (merket og driftet av kommuner, DNT eller andre) som er i konflikt med villrein og annet naturmangfold, bør legges om til mindre konfliktfylte traseer.

Kommunene bør gi bestemmelser om vilkår for motorisert ferdsel for opparbeiding og preparering av skiløyper, jf. nasjonal forskrift om motorisert ferdsel i utmark §3. Det forventes aktsomhet og opphør av løypekjøring når det er mye villrein i området.

§2.5 Kulturminner

Kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap av lokal, regional og nasjonal verdi skal ivaretas gjennom kommunenes plan- og byggesaksbehandling.

Nye utbyggingstiltak skal ta hensyn til, og tilpasses, fredede og verneverdige kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap.

Dersom verneverdige kulturminner går tapt som følge av nye inngrep, skal kulturminnene dokumenteres.

§2.6 Energi – vassdrag og vind

Nye vassdragsreguleringer og nye kraftlinjer skal ikke etableres i fjellsonen.

Vindkraftanlegg skal ikke etableres innenfor planområdet.

§3. SÆRSKILTE RETNINGSLINJER FOR ULIKE AREALSONER

§3.1 Fjellsonen med viktige villreinhensyn

Denne sonen er svært viktig for villreinen, men har også stor verdi for friluftslivet.

Veier

Nye veier i fjellsonen tillates som hovedregel ikke. Unntaket er landbruksveier under 1000 moh. i Flå kommune som tillates etter gjeldende regelverk.

Fv. 287, som går gjennom fjellsonen ved Flatvollen, skal være vinteråpen. I trekkperiodene skal det innføres stopp- og parkeringsforbud langs Fv. 287 i trekkområdet ved Flatvollen. Løsninger for parkering og ferdsel ved Flatvollen skal avklares i eget prosjekt i handlingsprogrammet.

Turisthytter

- Det skal ikke etableres nye turisthytter eller andre nye overnattingstilbud i fjellsonen.
- Etablerte turisthytter kan moderniseres og forsiktig utvides når det er nødvendig.
- Av hensyn til villrein kan en i særskilte tilfelle, i dialog med eier, vurdere periodevis stenging av hytter som inngår i tur- og løypenettet.

Fritidsbygg

Det tillates ikke nye privat eller kommersielle fritidsbygg.

Alminnelig vedlikehold av eksisterende fritidsbygg er tillatt.

Etter en nærmere vurdering kan det gis dispensasjon for ombygging og mindre tilbygg på eksisterende fritidsbygg, samt rivning av gamle bygg for oppføring av nye med samme størrelse. Ved dispensasjoner for byggetiltak må kravene i plan- og bygningslovens §19-2 oppfylles.

Friluftsliv

Friluftaktiviteter i fjellet skal skje med stort hensyn til villreinens funksjonsområder og med hensyn til øvrige sårbare arter. I felles sti- og løypeplan skal følgende avklares:

- Fastlegging av stier, løyper og sykkeltraseer der det særlig tas hensyn til villreinen, terreng- og snøforhold og opplevelsesverdi for brukerne. Eventuell omlegging av traseer er del av dette.
- Avgrense områder for kiting, stisykling og hundekjøring med fokus på villreinens behov.
- I trekk-korridoren ved Flatvollen skal omlegging av løyper og parkeringsløsninger vurderes spesielt.
- Ved tur-, mosjons- og konkurransearrangement i fjellsonen skal det gjøres en vurdering av konsekvenser for villreinstammen. De bør ikke gjennomføres dersom de påvirker stammen negativt.

§3.2 Landbruk-, natur- og friluftssone

Denne sonen ligger stort sett under 1000 moh. og er viktig for landbruk, villrein og annet naturmangfold og friluftsliv.

Fritidsbygg

Det tillates ikke nye private eller kommersielle fritidsbygg.

Alminnelig vedlikehold av eksisterende fritidsbygg er tillatt.

Det kan gis tillatelse til ombygg og mindre tilbygg på eksisterende bygg, samt rivning av gamle for oppføring av nye. Rammene fastsettes endelig i kommuneplan.

Friluftsliv

Stier, skiløypetraséer, sykkeltraséer o.l. kan anlegges etter vedtatt sti- og løypeplan (kommunal eller felles).

§3.3 Landbruk-, natur- og friluftssone - spredt

Denne sonen ligger stort sett under 1000 moh. Den er viktig for landbruk, villrein og annet naturmangfold og friluftsliv, men gir også muligheter for forsiktig og stedstilpasset utbygging. I kommuneplanene kan dette enten vises som LNFR med spredt nærings- eller fritidsbebyggelse eller som mindre byggeområder.

§3.4 Utviklingssone

Hensikten med utviklingssonen er å gi Nore og Uvdal som i planområdet har store arealer og lite utbygging, og dessuten står foran revisjon av kommuneplanen, handlingsrom for videre planlegging. Kommuneplanprosessen vil avklare lokalisering og omfang.

Viktige premisser i videre planlegging:

- Sikre store og gjennomgående grønne korridorer for villrein, annet naturmangfold, friluftsliv og landbruk.
- Legge til rette for ulike friluftformer gjennom sti- og løypeplan.
- Avgrense utbygging til områder som ikke er i konflikt med landbruk-, natur- og friluftinteresser.
- All bebyggelse skal sikres god terrengtilpasning og lokaliseres under 1000 moh.

§3.5 Utbyggingssone

Et betydelig antall fritidsbygg og reiselivsbygg er lokalisert i denne sonen. Det er også her det meste av nye fritidsbygg knyttet til Norefjell-Reinsjøfjell vil komme.

Bebyggelse

Kommunene skal være arealeffektive ved å prioritere fortetting og videreutvikling i etablerte områder før det åpnes for utbygging i nye områder.

Ved planlegging og lokalisering av fritidsbebyggelse bør kommunene støtte opp om kommersielle destinasjoner.

Utvikling av infrastruktur og drift av fellesgoder bør sikres gjennom forpliktende avtaler.

Kommunene må samarbeide med grunneiere og reiselivsaktører i planleggingen av destinasjoner for å sikre en helhetlig utvikling som gir en langsiktig verdiskaping til lokalsamfunn og grunneier fra reiselivet. Kommunen må sikre at utviklingen er basert på kunnskap og sikre en helhetlig bruk av de naturgitte forutsetningene.

All bebyggelse skal sikres god terrengtilpasning og lokaliseres under 1000 moh. Naturmangfold skal ivaretas, jf. §2.4

Ved videre planlegging i slike områder skal kommunene følge opp de felles retningslinjene i §2. Omfang, lokalisering og andre viktige planavklaringer må skje i kommunes videre planlegging (kommuneplan, områdeplaner og/eller reguleringsplaner).

Grønne strukturer

Gjennomgående grøntstrukturer skal prioriteres innenfor utbyggingssonene. Disse skal være store nok til å ivareta vilt og annet naturmangfold (jf. §2.4), myrområder, landskapshensyn og friluftinteresser. Grønne strukturer fra dal til fjell og grønn sone mot fjellet der denne sonen grenser mot fjellsonen, er særlig viktig. For å ivareta dette skal det gjøres helhetlige og stedstilpassede vurderinger i videre kommunal planlegging.

Friluftsliv

Tilrettelegging for ulike former for friluftsliv kan skje. Den enkelte kommune avgjør når det er påkrevd med sti- og løypeplan, reguleringsplan og/eller byggesaksbehandling.

7.2 Konsekvenser for friluftsliv

Store deler av Norefjell-Reinsjøfjell er klassifisert som «svært viktig friluftslivsområde» gjennom kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder gjennomført av kommunene 2016-18 (www.naturbase.no, Kartlagt friluftslivsområde). De viktigste brukergruppene i dag er:

- 7000 hytteeiere og deres familier og venner. Ytterligere 8000 fritidsboliger er forventet i henhold til allerede vedtatte kommunale planer.
- Brukere av reiselivsdestinasjonene med nærmere 8000 varme senger, først og fremst i Krødsherad. Krødsherad planlegger betydelig økning av dette.
- Dagsturister, både innbyggerne i de fem kommunene og tilreisende regionalt som tar utgangspunkt i utfartsparkeringer rundt hele fjellet gjennom hele året.
- Brukerne av DNT-rutenettet over fjellet og DNT-hyttene Høgevarde, Toveseter og Dalabu, der Høgevarde er klart mest brukt, også av dagsturister

Regional plan har i sin målformulering sagt at friluftslivinteresser skal ivaretas. En viktig oppgave for planen er derfor å sette rammer som sikrer nok og gode arealer for friluftslivet. Målet må være at alle brukergruppene skal ha mulighet til å drive et variert friluftsliv både i nærhet til hyttene og utfartsområdene og på fjellet forøvrig. Fjellområdet har et godt utbredt sti- og skiløypenett som brukes til vandring, skigåing og sykling (både sommer og vinter), men også noe hundekjøring nord i Reinsjøfjell (www.skisporet.no og www.norgeskart.no). For at området skal oppleves som attraktivt, må sti- og løypenettet dimensjoneres for antall brukere. Spesielt stinettet er utsatt for slitasje ved økt bruk, og for at attraktiviteten skal beholdes ved videre utbygging bør det settes av solide grønnstrukturer mellom hytteområdene og mot dalen og mot fjellet til friluftsfærd og opphold. I grønnstrukturene bør opplevelseskvaliteten beholdes. Hvis disse ikke skjermes fra hyttene, som er spesielt vanskelig over tregrensa, synker både attraksjonen ved hyttene og ved friluftsopplevelsen.

Økt antall brukere av friluftsområdene avgjøres av:

1. Størrelsen på arealene som i regional plan defineres som utbyggingszone med mulighet for fritidsboliger og reiselivsbedrifter
2. Utbyggingsform og utnyttingsgrad som avgjøres i kommunale planer.

Dersom alle områder som kommunene og grunneierne har spilt inn i planprosessen som utbyggingszone vedtas, vil:

1. viktige friluftsområder under tregrensa bli bygd ned og gjort utilgjengelig for allment friluftsliv. Dette er viktig nærturterreng til hyttene for kortere og mindre krevende turer og skjermede turer i dårlig vær.
2. viktige friluftsområder over tregrensa bli gjort om til alpinområder, og attraktiviteten ved sti- og løypenettet vil synke.
3. presset på fjellsonen med viktige villreinhensyn øke. Dette fordi utbyggingen reduserer nåværende friluftsområder samtidig som antall friluftsutøvere øker med all ny utbygging.

Dette økte presset vil være negativt for villreinen (jf. utredning om villrein). Men det må også stilles spørsmål ved om området mister noe av sin attraktivitet for brukeren av fjellet. Som utredningen Verdiskaping og attraksjonskraft sier:

Kortsiktig kan flere løyper og stier og utformingen av feltene bøte på problemet, men langsiktig sett bør kommunene inkludere sin fritidsboligbefolkning for å komme frem til gode løsninger. Hvor tålegrensa for villreinstammen går, vet man ikke. Nærvær av villrein og muligheten til å møte den bidrar til fjellets attraktivitet, men kan også være konfliktfylt. Vi har heller ikke grunnlag for å si hvor mange flere fritidsboliger innebærer en «nedbygging av fjellet». Det er heller ikke mulig å tallfeste «overturisme» eller påvirkningen på tomte- og fritidsboligpriser hvis attraktiviteten synker. Hva personer opplever som attraktivt kan være høyst individuelt. Men det er tydelig at en del fritidsbolighusholdninger i etablerte strøk mister noe av attraktiviteten til området,

Med bakgrunn i dette legger planen, så langt mulig, opp til å sikre et bånd med landbruks-, natur- og friluftssone mellom fjellsonen og utbyggingssonen og dessuten sikre gode grønnstrukturer med landbruks-, natur- og friluftssone fra dal til fjell og mellom de tyngre utbyggingssonene. Det anbefales ingen nye store utbyggingssoner annet enn de som ligger i vedtatte planer allerede.